

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/43
KARAR NO : 2021/84
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: Trabzon Halk E itim Müdürlü ü ve Yomra Halk E itim Müdürlü ü bünyesinde usta ö retici olarak görev yaparken emekli olan davacı tarafından, 1990-2019 tarihleri arasında fiilen çalıştığı günler kar ılı ı olan kıdem tazminatının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

KARAR

Davacı : C.G.
Vekili : Av. S.S.
Davalı : Milli E itim Bakanlı ı
Vekili : Av. E.S.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacının Yomra Halk E itim Müdürlü ünde usta ö retici olarak 11/10/1990 tarihinde çalışmaya başladığını, 13/6/2019 tarihine kadar Trabzon Halk E itim Müdürlü ünde çalıştığını ve sonrasında emekli olduğunu, emekli olduğunda tazminat talep ettiğini ancak, bu tazminatın kendisine ödenmeyeceğinin beyan edildiğini, davalı nezdinde mevsimlik olarak sürekli çalıştırılması olmasına rağmen tazminatının ödenmemiş olmasının usul ve Kanuna aykırı olduğunu ileri sürerek, 200 TL kıdem tazminatının tahakkuk tarihinden itibaren mevduata uygulanan en yüksek faizi ile birlikte davalıdan tahsili istemiyle, adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYU MAZLIK MAHKEMESİNİN KARARINA KARŞI GELİRİLEN İDARI YARGI YERİNDE DAVA AÇILMASI

A. Adli Yargıda

2. **Trabzon 2. Mahkemesinin 24/09/2020 tarihli ve E.2019/763, K.2020/373 sayılı kararı ile**, davacının 657 sayılı Kanun'un 89. maddesinde belirtilen statü içinde ve Valilik veya Kaymakamlık onayı ile görevlendirildiği, taraflar arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, statü hukukuna tabi olduğu, işçi işveren ilişkisi bulunmadığı, bu nedenle davanın idari yargıda çözümlenmesi gerektiğinden, 6100 sayılı HMK'nın 114/1-b, 115/2. maddeleri gereğince davanın usulden reddine karar verilmiştir, bu karar kesinleşmiştir.

3. Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. dari Yargıda

4. Trabzon dare Mahkemesinin 11/01/2021 tarihli ve E.2020/1264 sayılı kararı ile, davacının davalı idare bünyesinde 4857 sayılı Kanunu'na tabi i ç i statüsünde görev yaptı ı ve anılan Kanun'un Geçici 6. maddesinin atıfta bulunmu oldu u; 1475 sayılı Kanun'unun 14. maddesinde emeklilik haline binaen i akdini fesheden i çinin kıdem tazminatına hak kazanaca mının belirtildi inden, uyu mazlı ın, 5521 sayılı Kanun'un 1. maddesinde yer alan hüküm uyarınca, davanın çözümünde adli yargı merciinin (i mahkemesinin) görevli oldu u sonucuna varıldı ı gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine, dosya incelemesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

Mevzuat

5. 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun 2. maddesinde "Bir hizmet akdine dayanarak bir veya birkaç i veren tarafından çalı tırılanlar bu kanuna göre sigortalı sayılırlar..." denilmi , aynı Kanun'un "Uyu mazlıkların Çözüm Yeri" ba lıklı 134. maddesinde, "Bu Kanun'un uygulanmasından do an uyu mazlıklar, yetkili i mahkemelerinde veya bu davalara bakmakla görevli mahkemelerde görülür" hükmüne yer verilmi ; 506 sayılı Kanun hükümleri 01/10/2008 tarihinde yürürlü e giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu'nun 106. maddesi ile yürürlükten kaldırılmı tir.

6. 5510 sayılı Kanun'un 3. maddesinde; kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken ki i sigortalı olarak tanımlanmı ; 79. madde ile ba layan 4. Kısımında, primlere ili kin hükümlere yer verilmi ; 101. maddesinde "Bu kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyu mazlıklar Mahkemelerinde görülür" denilmi tir.

7. 4857 sayılı Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının,i verenler ile bir i sözleşme dayanarak çalı tırılan i çilerin çalı ma artları ve çalı ma ortamına ili kin hak ve sorumluluklarını düzenlemek oldu u belirtilmi ; " Sözleşme, Türleri ve Feshi" hususuna Kanun'un 8. maddesi ve devamında, kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ili kin hususlara ise Kanun'un de i ik maddelerinde yer verilmi tir.

8. 7036 sayılı Mahkemeleri Kanunu'nun " mahkemelerinin kurulu u" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"(1) mahkemeleri, Hâkimler ve Savcılar Kurulunun olumlu görüşü ü alınarak, tek hâkimli ve asliye mahkemesi derecesinde Adalet Bakanlığıınca lüzum görülen yerlerde kurulur. Bu mahkemelerin yargı çevresi, 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı lk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kurulu , Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun hükümlerine göre belirlenir.

(2) durumunun gerekli kıldı ı yerlerde i mahkemelerinin birden fazla dairesi olu turulabilir. Bu daireler numaralandırılır. htisla manın sa lanması amacıyla, gelen i lerin yo unlu u ve niteli i dikkate alınarak, daireler arasındaki i da ılımı Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebilir. Bu kararlar Resmî Gazete'de yayımlanır. Daireler,

tevzi edilen davalara bakmak zorundadır.

(3) mahkemesi kurulmamı olan yerlerde bu mahkemenin görev alanına giren dava ve i lere, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince, bu Kanundaki usul ve esaslara göre bakılır."

9. 7036 sayılı Kanun'un "Dava artı olarak arabuluculuk" ba lıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası öyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu i sözle mesine dayanan i çi veya i veren alaca ı ve tazminatı ile i e iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya ba vurulmu olması dava artıdır."

10. 7036 sayılı Kanun'un "Görev" ba lıklı 5. maddesi öyledir:

"(1) mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları, 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun kinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözle melerine tabi i çiler ile i veren veya i veren vekilleri arasında, i ili kisi nedeniyle sözle meden veya kanundan do an her türlü hukuk uyu mazlıklarına,

b) dari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyu mazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye Kurumunun taraf oldu u i ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyu mazlıklara,

c) Di er kanunlarda i mahkemelerinin görevli oldu u belirtilen uyu mazlıklara, ili kin dava ve i lere bakar."

11. 7036 sayılı Kanun'un "Geçici Hükümleri" ba lıklı Geçici madde 1 öyledir:

"(1) Mülga 5521 sayılı Kanun gere ince kurulan i mahkemeleri, bu Kanun uyarınca kurulmu i mahkemeleri olarak kabul edilir. Bu maddenin yürürlü e girdi i tarihten önce açılmı olan davalar, açıldıkları mahkemelerde görülmeye devam olunur.

(2) Bu Kanunun dava artı olarak arabuluculu a ili kin hükümleri, bu hükümlerin yürürlü e girdi i tarih itibarıyla ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.

(3) Ba ka mahkemelerin görev alanına girerken bu Kanunla i mahkemelerinin görev alanına dâhil edilen dava ve i ler, i mahkemelerine devredilmez; kesinle inceye kadar ilgili mahkemeler tarafından görülmeye devam olunur.

(4) lk derece mahkemeleri tarafından bu Kanunun yürürlü e girdi i tarihten önce verilen kararlar, karar tarihindeki kanun yoluna ili kin hükümlere tabidir."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. lk nceleme

12. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı nda, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında; dare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesinde öngörülen ekilde ba vuruldu u ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan, adli ve idari yargı yerleri arasında do an görev uyu mazlı mının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

13. Raportör-Hakim Gül en AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

14. Dava, Trabzon Halk E itim Müdürlü ü ve Yomra Halk E itim Müdürlü ü bünyesinde usta ö retici olarak görev yaparken emekli olan davacı tarafından, 1990-2019 tarihleri arasında fiilen çalı tı ı günler kar ılı ı olan kıdem tazminatının ödenmesi istemiyle açılmış tır.

15. Dosya kapsamında yapılan incelemede; davacının 1990-2019 yılları arasında Trabzon Halk E itim Müdürlü ü ve Yomra Halk E itim Müdürlü ü bünyesinde usta ö retici olarak çalı tı ı; davanın, fiilen çalı mı oldu u günler için kıdem tazminatlarının ödenmesi istemiyle açıldı ı anlaşılmı tır.

16. Davacının, idareyle arasında bir hizmet ili kisi kuruldu u, talep edilen tazminatlarının Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan oldu u dikkate alındı ında, uyu mazlı ın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli oldu u sonucuna varılmış tır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Trabzon dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile Trabzon 2. Mahkemesince verilen 24/09/2020 tarihli ve E.2019/763, K.2020/373 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekm i tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Trabzon dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile Trabzon 2. Mahkemesince verilen 24/09/2020 tarihli ve E.2019/763, K.2020/373 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

01/03/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN